

og „saalænge“ indskydes: „eller paa anden Maade tilvejebringer saadant Bevis for deres fyldestgjørende Undervisning, som af Skolebestyrelsen ansees tilstrækkeligt,“

Ordene: „ved disse Prøver“ i 6te og 7de Linie, udgaae:

Ordene: „ved Prøven i Skolen“ i 14de Linie, udgaae:

Smellem Ordene: „eller“ og „uden“ i 15de Linie, indskydes: „som, naar Overhøring i Skolen er valgt,“

Drejer: Det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til § 1, gaar ud paa at tilføje ogsaa andre Beviser for, at de paagældende Børn erholde den vedbørlige Undervisning, end Overhøring i Districtets Skole ved de aarlige Examinier. Jeg troer, at en saadan Forandring er baade billig og hensigtsmæssig, og jeg skal derfor anbefale den til det høitærede Thing, idet jeg for Diebliffet afholder mig fra yderligere at motivere Forslaget i Forventning af at høre Udtalelser fra andre Sider, og navnlig fra den høitærede Premierminister, som saavidt jeg veed, er her tilstede paa Cultusministerens Vegne.

Borgen: Jeg maa tilstaae, det falder noget vanskeligt at imødegaae disse Ændringsforslag. Saalænge den ærede Forslagsstiller ikke har anført, paa hvilke Grunde han støtter dem, kunde man paa den anden Side indskrænke sig til at sige, at man ikke finder dem nødvendige; jeg veed ikke, hvorledes man skal imødegaae dem paa anden Maade. Jeg skal imidlertid tillade mig i Fortid at udtale mig om dem, som jeg har opfattet dem. Jeg formoder, at disse Ændringsforslag ere udgaaede af en Bestræbelse for at bevirke, at de mere Formuende, som ere istand til at sørge for deres Børns Undervisning ved en Huuslærer eller paa en anden Maade, skulde blive fritagne for at fremstille dem til Examen, hvorom der er talt i Lovforslagets § 1. Jeg maa dog tilstaae, at jeg troer, at der ikke i og for sig kunde

være Noget imod, at ogsaa disse Børn kom med til Prøven; tværtimod antager jeg, at det kunde have sine gode Sider, da de rimeligviis ved den bedre Undervisning, de have faaet, kunne afgive et følgerdigt Exempel for de Andre, der ere tilstede. Men jeg antager overhovedet, at disse Børn ikke ville blive indkaldte til Examinier. Der staaer i Forslaget, at de skulle møde efter Tilfældighed, og disse Ord „efter Tilfældighed“ ere ingenlunde otiose; de have deres bestemte Betydning efter min Mening, og jeg troer, at den vil findes begrundet ved Analogien fra andre Forhold. Skolecommissionen kan paa ingen Maade være forpligtet til at tilfælde ethvert Barn til Møde, men kun saadan, som den har Formodning om ikke at blive undervist tilstrækkeligt; derimod kan der med Hensyn til de Børn, som den har Grund til at antage nyde tilstrækkelig Undervisning, efter min Formening ikke være Noget i Veien for, at lade være at tilfælde dem. Det er Tilfældet her i Kjøbenhavn, hvor der er en lignende Forpligtelse for Skolecommissionen, og hvor dog hvert Aar mange Hundrede Børn ikke blive tilsagte, uagtet det hedder i Schemaerne, at de nyde Undervisning hjemme, uagtet Skolebestyrelsen stricte talt var forpligtet til ved Overhøring at overbevise sig om, at de nyde tilbørlig Undervisning. Man antager, at Forældre, som staae paa et vist Dannelsesstrin og leve i visse Formuesomstændigheder, ogsaa vil vide at sørge for deres Børns Undervisning, og det er kun med Hensyn til dem, der ere i en saa uheldig Stilling, at Trang og Mangel kan antages at ville afholde dem fra at opfylde en af de første Pligter for Forældrene, at Skolebestyrelsen lader anstille Undersøgelser. Det er ikke en Frihed, Skolebestyrelsen tager sig paa egen Haand. Den indberetter aarlig sin Fremgangsmaade til Cultusministeriet, og den er bestandig bleven approberet. Jeg skal desuden gjøre opmærksom paa, at jeg slet ikke kan antage, at den Frygt, som den ærede Forslagsstiller synes at nære for, at disse Børn skulde blive indkaldte til Examen, er grundet, dersom det er det, som ligger til Grund for hans Forslag; thi det veed jeg ikke, da han ikke nærmere har ytret sig derom. Den Bestemmelse, som indeholdes i § 18 af For-